

ආර්ථික විද්‍යාව

4.2 : නිෂ්පාදන පිරිවැය ආශ්‍රිත මූලික සංකල්ප විග්‍රහය

නිෂ්පාදන පිරිවැය (Cost of Production)

නිෂ්පාදන පිරිවැය නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලිය තුළින් හට ගන්නා සංසිද්ධියක් වන අතර එය මූල්‍යමය ප්‍රභවයක් වේ.

නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලියේ දී කැප කරනු ලබන සියලු ම නිෂ්පාදන සාධකවල මූල්‍යමය වටිනාකම නිෂ්පාදන පිරිවැය මගින් ප්‍රකාශ කරනු ලබන අතර එම වටිනාකම මගින් නිෂ්පාදනයේ සැබෑ ආවස්ථික පිරිවැය පිළිබිඹු කළ යුතු යි.

නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලියේ ආවස්ථික පිරිවැය

නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලියක ආවස්ථික පිරිවැය වන්නේ කිසියම් භාවිතයක් සඳහා සම්පත් යොදා ගත් විට එම සම්පත් භාවිත කොට නිපදවීමට හැකියාව තිබූ ඊළඟ හොඳ ම විකල්පයේ වටිනාකම යි. මේ නිසා ආර්ථික විද්‍යාව තුළ නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලියේ දී කැප කරනු ලබන සියලු ආර්ථික සම්පත්වල ආවස්ථික පිරිවැය නිෂ්පාදන පිරිවැය ලෙස නිර්වචනය කරයි. මෙම ආවස්ථික පිරිවැය මූර්ත පිරිවැය, ආර්ථික පිරිවැය යන නම් වලින් ද හඳුන්වයි.

ආවස්ථික පිරිවැයට අයත් පිරිවැය වර්ග දෙකකි.

1. සෘජු පිරිවැය
2. වක්‍ර (ආරෝපිත) පිරිවැය

$$\text{ආවස්ථික පිරිවැය} = \text{සෘජු පිරිවැය} + \text{වක්‍ර පිරිවැය}$$

සෘජු පිරිවැය

සෘජු පිරිවැය යනු නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලිය සඳහා ආයතනය විසින් පිටතින් මිල දී ගත් හෝ කුලියට ගත් දෑ සඳහා වැය වන මුදල් ප්‍රමාණය යි.

නිදසුන් -

- අමුද්‍රව්‍ය මිල දී ගැනීම සඳහා වැය කළ මුදල් ප්‍රමාණය
- ශ්‍රමිකයන්ට වැටුප් ගෙවීම සඳහා වැය කළ මුදල් ප්‍රමාණය
- ඉන්ධන, විදුලිය ආදිය සඳහා වැය කළ මුදල් ප්‍රමාණය

මේවා සත්‍ය වශයෙන් දැරූපිරිවැය බැවින් ප්‍රත්‍යක්ෂ පිරිවැය දෘෂ්‍යය පිරිවැය ලෙසද හැඳින්වේ.

වක්‍ර (ආරෝපිත) පිරිවැය

වක්‍ර පිරිවැය යනු නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලියට උපයෝගී කරගනු ලබන ආයතනය සතු නිෂ්පාදන සම්පත්වල ආවස්ථික පිරිවැය යි.

වක්‍ර පිරිවැයෙහි සංරචක පහත දැක්වේ.

- අහිමි වූ වැටුප් ආදායම
- නිෂ්පාදකයාට අහිමි වූ පොළී ආදායම
- ආර්ථික ක්‍ෂය වීම
- ප්‍රාමාණික ලාභ

අහිමි වූ වැටුප් ආදායම

ව්‍යවසායකයකු දැනට කිසියම් ව්‍යාපාරික කටයුත්තක නිරත ව සිටින්නේ ඒ වෙනුවෙන් තම ශ්‍රමය කැප කිරීමෙනි. ඔහු තම ශ්‍රමය වෙනත් ව්‍යාපාරික කටයුත්තක යෙදවේ නම් ඔහුට වැටුපක් උපයා ගත හැකි ව තිබේ. ඒ ඔහුගේ අහිමි වූ වැටුප් ආදායම යි.

නිදසුන් වශයෙන් ව්‍යවසායකයෙකු දැනට චතුර බෝතල් නිෂ්පාදන කර්මාන්තයක් ආරම්භ කොට ඇතැයි සිතමු. මෙහි දී ඔහුට එම ව්‍යාපාරයේ නිරත නොවී වෙනත් කිසියම් ආයතනයක නිෂ්පාදන කටයුත්තක නිරත ව මසකට රු. 6000.00 ක් ලබා ගත හැකි ව තිබේ නම් එය ඔහුගේ අහිමි වැටුප් ආදායම යි.

අහිමි වූ පොළී ආදායම

එනම් තමන් සතු ප්‍රාග්ධන භාවිතයෙහි ආවස්ථික පිරිවැයයි. යම් කටයුත්තක් සඳහා ආයෝජනය කළ අරමුදල් පිළිඹපත්වල හෝ බැංකුවක තැන්පත් කර හෝ පොළී ආදායමක් උපයා ගත හැකිව තිබුණි. නමුත් තම ව්‍යාපාරය වෙනුවෙන් ආයෝජනය කිරීම නිසා ව්‍යවසායකයාට මෙම පොළී ආදායම අහිමි වන නිසා එය ආවස්ථික පිරිවැයකි.

ආර්ථික ක්ෂය වීම

ආර්ථික ක්ෂය වීම යනු යම් දෙන ලද කාලයක් තුළ ප්‍රාග්ධන වත්කම්වල වෙළෙඳපොළ වටිනාකමේ සිදු වන පහළ බැසීම යි.

පාවහන් නිෂ්පාදනය කරන ව්‍යාපාරයකට භාවිත කළ යන්ත්‍ර වල වසර ආරම්භයේ වටිනාකම රු. 50,000.00 ක් නම් සහ වසර අවසානයේ එම ප්‍රාග්ධන වත්කමහි වටිනාකම රු. 40,000.00ක් නම් ආර්ථික ක්ෂයවීමහි වටිනාකම රු. 10,000.00 කි. මෙය වක්‍ර පිරිවැයකි.

ප්‍රාමාණික ලාභ

ආයතනයේ හිමිකරුවා බොහෝ විට නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලියක නිරත වෙමින් නිෂ්පාදන කාර්යයට අවශ්‍ය ව්‍යවසායකත්වය (නිෂ්පාදන සම්පත් සංවල කරමින් නිෂ්පාදන කටයුතු සංවිධානය කිරීම, අවදානම් දැරීම, ව්‍යාපාරික තීරණ ගැනීම, නව්‍යතා හඳුන්වාදීම වැනි) සපයයි. ඒ වෙනුවෙන් ව්‍යවසායකයාට ලැබෙන ප්‍රතිලාභය ලාභය යි. එබඳු නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලියක නිරත වෙමින් උපයා ගැනීමට ව්‍යවසායකයෙකු අපේක්ෂා කරන අවම හෝ සාමාන්‍ය හෝ ලාභ ප්‍රමාණය ප්‍රාමාණික ලාභ නම් වේ.

එම අවම ගෙවීම වත් ඔහුට උපයා ගත නොහැකි වේ නම් ඔහු තමා නිරතවන ව්‍යාපාරයෙන් ඉවත් වේ. එබැවින් ව්‍යවසායකත්වයට කරන ගෙවීමක් නිසා මෙම ප්‍රාමාණික ලාභ ද වක්‍ර පිරිවැයකි.

ගණකාධිකරණ පිරිවැය

ගණකාධිකාරිවරයකු නිෂ්පාදන පිරිවැයට ඇතුළත් කරනුයේ සෘජු පිරිවැය (මූල්‍ය පිරිවැය) පමණි.

$$\text{ගිණුම්කරණ පිරිවැය} = \text{සෘජු පිරිවැය}$$

$$\text{ගණකාධිකරණ ලාභ} = \text{මුළු අයහාරය} - \text{සෘජු පිරිවැය}$$

උදා-

ආයතනයක නිමැවුම ඒකක 500කි. ඒකකයක මිල රු.20ක් වේ. අමු ද්‍රව්‍ය මිලටගැනීම සඳහා රු. 2000ක් ද, ශ්‍රමිකයන්ට වැටුප් ගෙවීමට රු. 1000ක් ද, ඉන්ධන හා විදුලිය සඳහා රු. 500ක්ද ලබාගත් ණය සඳහා පොළී ගෙවීමට රු. 800ක් ද ආයතනයට වැය වී ඇත. ගණකාධිකරණ ලාභ සොයන්න.

$$\begin{aligned} \text{මුළු අයහාරය} &= 500 \times 20 \text{ (P x Q)} \\ &= \text{රු. } 10000 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \text{සෘජු පිරිවැය} &= 2000+1000+500+800 \\ &= \text{රු.} 4300 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \text{ගණකාධිකරණ ලාභ} &= 10000 - 4300 \\ &= \text{රු. } 5700 \end{aligned}$$

ආර්ථික පිරිවැය

ආර්ථික විද්‍යාවේදී සෘජු පිරිවැය පමණක් නොව වක්‍ර පිරිවැය ද සැලකිල්ලට ගනී. ඊට හේතුව කිසියම් නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලියක දී ආයතනය සතු සම්පත් ඒ සඳහා යෙදවීම තුළ, එම නිෂ්පාදන සම්පත් යෙදවීමට තිබූ වෙනත් අවස්ථාවක් අහිමි වීම යි.

$\text{ආර්ථික ලාභ} = \text{මුළු අයහාරය} - \text{ආර්ථික පිරිවැය (සෘජු පිරිවැය + වක්‍ර පිරිවැය)}$

• ආර්ථික ලාභ නිවැරදිව ගණනය වීමට නම් ඒ හා සම්බන්ධ ආවස්ථික පිරිවැය නිවැරදිව ගණනය විය යුතු යි. එසේ නොවුණහොත් ගනු ලබන ආර්ථික තීරණ ද කාර්යක්ෂම නොවේ. ඇතැම් විට ආවස්ථික පිරිවැයට ඇතුළත් නොවන දෑ ආවස්ථික පිරිවැයට ඇතුළත් කළ හොත් සහ ආවස්ථික පිරිවැයට ඇතුළත් වන දෑ ඇතුළත් නොකළ හොත් එය දෝෂ සහිත ය.

ආයතනයක නිෂ්පාදනය සම්බන්ධයෙන් පහත තොරතුරු දී ඇත.

ආයතනයේ නිමැවුම	= ඒකක 500
නිමැවුම් ඒකකයක මිල	= රු. 20
ශ්‍රමිකයන්ට වැටුප් ගෙවීම	= රු. 1000
අමුද්‍රව්‍ය මිල දී ගැනීම	= රු. 2000
ඉන්ධන හා විදුලිය සඳහා ගෙවීම	= රු. 500
බැංකුවෙන් ගත් ණයවලට පොළී ගෙවීම	= රු. 800
අහිමි වූ වැටුප් ආදායම	= රු. 500
ආර්ථික ක්ෂය වීම	= රු. 200
අහිමි පොළී ආදායම	= රු. 100
ප්‍රාමාණික ලාභ	= රු. 1000

පහත සඳහන් දෑ ගණනය කරන්න

- I. මුළු අයහාරය
- II. සෘජු පිරිවැය
- III. වක්‍ර පිරිවැය
- IV. ආර්ථික ලාභ

මුළු අයහාරය	= 500 x 20	= රු. 10,000
සෘජු පිරිවැය	= 2000+ 1000+500+800	= රු. 4300
වක්‍ර පිරිවැය	= 500 + 200 + 100+ 1000	= රු. 1800
ආර්ථික ලාභ	= 10000 – (4300+1800)	= රු. 3900

ගිලුණු පිරිවැය

ආවස්ථික පිරිවැයට ඇතුළත් කළ නොකළ යුතු දේ කවරක් ද යන්න තෝරා ගැනීම හා සම්බන්ධ වැදගත් සංකල්පයක් ලෙසින් ගිලුණු පිරිවැය සැලකිය හැකි ය. අතීතයේ වැය කරන ලද පිරිවැය වර්තමානයේ ආපසු ලබාගත නොහැකි නම් ඒ යට කළ පිරිවැය ලෙසින් අර්ථ දැක්වේ.

උදා :-කෙටි කාලයේ දී ආයතනයක් ස්ථාවර වත්කම් මිලට ගැනීම සඳහා දරන ලද පිරිවැය.

ආයතනයක් නිෂ්පාදනය කළත් නැතත් ස්ථාවර වත්කම් හා සම්බන්ධ ස්ථාවර පිරිවැය දරා හමාර ය. ස්ථාවර වත්කම් වෙනුවෙන් දැරූ පිරිවැය එම නිෂ්පාදන කටයුත්ත හා සම්බන්ධ ව යට වී ඇති බැවින් එය ආපසු ලබා ගත නොහැකි ය. එය වෙනත් විකල්පයක් සඳහා ද යොදා ගත නොහැකි ය.

උදා :- ජල විදුලි බලාගාරයක සවි කර ඇති විදුලි ජනක යන්ත්‍රය.

මෙම යන්ත්‍රය මිල දී ගන්නා අවස්ථාවේ දී නම් ඒ සඳහා වැය කළ මුදල් ප්‍රමාණයෙහි ආවස්ථික පිරිවැයක් තිබේ. එහෙත් දැන් එම මුදල්වලින් එම යන්ත්‍රය මිලට ගෙන ජල විදුලි බලාගාරයෙහි සවි කළ පසු එහි ආවස්ථික පිරිවැය ශුන්‍ය වේ. ඊට හේතුව දැන් එම යන්ත්‍රයෙහි විකල්ප භාවිත නොමැති වීම යි. බලාගාරයේ නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලියට එම යන්ත්‍රය යොදා නොගන්නේ නම් එය නිශ්ක්‍රීයව පවතී.

උදා :- වේදිකා නාට්‍යයක් නැරඹීම සඳහා රු. 500ක ටිකට් පතක් රැගෙන ඇතුළු වී නාට්‍යයෙහි කොටසක් නරඹා ආපසු ඒම. මෙය ද යට කළ පිරිවැයකි. එම ටිකට් පතෙහි මුදල ආපසු ලබා ගත නොහැකි ය. එම ටිකට් පතෙන් නාට්‍යය බැලීම මිස වෙනත් විකල්ප නොමැති හෙයින් ආවස්ථික පිරිවැය ශුන්‍යය වේ.